

**PHÒNG GIÁO DỤC & ĐÀO TẠO
HUYỆN HOÀNG HÓA**

**ĐỀ CHỌN HỌC SINH GIỎI LỚP 8
NĂM HỌC 2020 - 2021**

MÔN THI: NGŨ VĂN

Ngày thi: 09/3/2021

Thời gian làm bài: 150 phút (Không kể
thời gian giao đề)

PHẦN I: ĐỌC HIỂU (6,0 điểm)

Đọc kĩ đoạn trích và thực hiện các yêu cầu sau:

Có một truyền thuyết về con chim chỉ hót một lần trong đời, nhưng nó hót hay nhất thế gian: Có lần nó rời tổ bay đi tìm bụi mận gai và tìm ra bằng được mới thôi. Giữa đám cành gai góc, nó cất tiếng hát bài ca của mình và lao ngực vào chiếc gai dài nhất, nhọn nhất. Vượt lên trên nỗi đau khôn tả, nó vừa hót vừa lịm dần đi và tiếng ca hân hoan ấy đáng cho cả sơn ca và họa mi phải ghen tị. Bài ca duy nhất có một không hai, bài ca phải đổi bằng tính mạng mới có được. Nhưng cả thế gian lặng đi khi lắng nghe, và chính Thượng Đế trên Thiên Đình cũng mỉm cười. Bởi vì tất cả những gì tốt đẹp nhất chỉ có thể có được khi ta chịu trả giá bằng nỗi đau khổ vĩ đại nhất.

(Trích *Tiếng chim hót trong bụi mận gai*, Collen M. Cullough)

Câu 1 (1,0 điểm): Xác định phương thức biểu đạt chính của đoạn trích trên?

Câu 2 (1,0 điểm): Nêu nội dung của đoạn trích

Câu 3 (2,0 điểm): Hình ảnh “Chiếc gai nhọn” và “bài ca duy nhất, có một không hai” trong đoạn trích hình tượng trưng cho những điều gì trong cuộc sống?

Câu 4 (2,0 điểm): Qua đoạn trích trên, tác giả muốn gửi đến người đọc điều gì?

PHẦN II: TẠO LẬP VĂN BẢN (14,0 điểm)

Câu 1 (4,0 điểm):

Nhà văn Nga Lép Tôn-xtôi cho rằng: *Bạn đừng nên chờ đợi những quà tặng bất ngờ của cuộc sống mà hãy tự mình làm nên cuộc sống.*

Hãy viết một đoạn văn (khoảng 200 chữ) trình bày suy nghĩ của em về ý kiến trên.

Câu 2 (10,0 điểm)

Theo em, *hình tượng nước mắt* trong văn chương có thể hiểu như thế nào?

Hãy trình bày cảm nhận về hình tượng ấy qua đoạn trích “Trong lòng mẹ” (Những ngày thơ ấu - Nguyên Hồng)

Đáp án đề thi học sinh giỏi lớp 8 môn Ngữ văn phòng GD&ĐT Hoàng Hóa năm 2020 - 2021

PHÒNG GD&ĐT HOÀNG HÓA			
HƯỚNG DẪN CHẤM			
Năm học 2020-2021			
Môn Ngữ văn 8			
Phần	Câu	Yêu cầu cần đạt	Điểm
I		ĐỌC HIỂU	6,0
	1	Phương thức biểu đạt chính: Tự sự	1,0
	2	Nội dung của đoạn trích: Để dành được những điều tốt đẹp nhất, quý giá nhất, con người phải trả giá bằng công sức thậm chí cả sinh mệnh của chính mình.	1,0
	3	Hình ảnh <i>chiếc gai nhọn</i> và <i>bài ca duy nhất có một không hai</i> trong đoạn trích tượng trưng cho:	2,0
		- <i>Chiếc gai nhọn</i> : Tượng trưng cho những khó khăn, thử thách mà mỗi người phải vượt qua trong cuộc sống. - <i>Bài ca duy nhất có một không hai</i> : Tượng trưng cho những điều tốt đẹp, có giá trị nhất trong cuộc sống mà con người có được nhờ vượt qua khó khăn, thử thách.	1,0 1,0
	4	Học sinh có thể trình bày <u>một</u> trong những ý sau: - Những gì tốt đẹp trong cuộc sống chỉ có thể có được khi ta trải qua những khó khăn, gian khổ thậm chí phải trả giá bằng chính nỗi đau, bằng cả sự sống và sinh mạng của mình. - Mỗi người hãy biết vượt lên trên những gian khổ, bất hạnh để khẳng định bản thân mình.	2,0 1,0 1,0
II		TẠO LẬP VĂN BẢN	14,0
	1	Viết đoạn văn (khoảng 200 chữ) trình bày suy nghĩ về ý kiến: <i>Bạn đừng nên chờ đợi những quà tặng bất ngờ của cuộc sống mà hãy tự mình làm nên cuộc sống.</i>	4,0
		a. Đảm bảo thể thức của một đoạn văn	0,25
		b. Xác định đúng vấn đề nghị luận:	0,25
		c. Triển khai hợp lý nội dung đoạn văn: vận dụng tốt các thao tác lập luận, kết hợp chặt chẽ giữa lí lẽ và dẫn chứng. Có thể viết đoạn văn theo hướng sau: - <i>Quà tặng bất ngờ của cuộc sống</i> : Là những giá trị vật chất, tinh thần mà người khác trao cho mình, những cơ hội, may mắn bất ngờ do khách quan đem lại. - <i>Tự mình làm nên cuộc sống</i> : Là do chính bản thân mình tự tạo nên. => Nội dung của câu nói khuyên con người cần có thái độ sống chủ động, không nên trông chờ vào người khác. Cuộc sống của mỗi người do chính mỗi chúng ta tạo nên. - Trong cuộc đời của mỗi người đôi khi sẽ nhận được quà	0,5 0,5

	tặng bất ngờ từ cuộc sống. Khi đó ta sẽ có may mắn được hưởng niềm vui, hạnh phúc trong cuộc đời. Không thể phủ nhận ý nghĩa và giá trị của quà tặng bất ngờ mà cuộc sống đem lại cho con người, vấn đề là biết tận dụng, trân trọng quà tặng ấy như thế nào. Tuy nhiên cuộc sống không phải lúc nào cũng là trải đầy hoa hồng, cuộc sống luôn tiềm ẩn những khó khăn, phức tạp. Muốn cuộc sống của chính mình tốt đẹp thì hãy tự mình làm nên cuộc sống (Dẫn chứng) - Nhiều người khi nhận được quà tặng bất ngờ: Có tâm lý chờ đợi, ý lại, thậm chí vùng phi những quà tặng ấy. Phê phán một số người thụ động, thiếu ý chí vươn lên, chỉ chờ đợi vào những quà tặng bất ngờ mà không tự mình làm nên cuộc sống. - Phải chủ động trang bị, rèn luyện cách sống bản lĩnh, có lí tưởng, có ước mơ để làm nên những điều kì diệu cho cuộc sống của chính mình. d. Sáng tạo: cách diễn đạt độc đáo, có suy nghĩ riêng về vấn đề nghị luận e. Chính tả, dùng từ đặt câu: đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp, ngữ nghĩa tiếng Việt.	1.0
2	a. Đảm bảo thể thức của một bài văn nghị luận có bố cục ba phần : Mở bài, Thân bài, Kết bài	0.5
	b. Đảm bảo kiến thức về lí luận văn học, tác phẩm văn học, kĩ năng tạo lập văn bản, khả năng cảm nhận văn chương để làm bài.	0.5
	c. Triển khai vấn đề nghị luận thành các luận điểm phù hợp. Các luận điểm được triển khai theo trình tự hợp lý, có liên kết chặt chẽ, sử dụng tốt các thao tác lập luận để triển khai các luận điểm. 1. Giải thích: - Hình tượng giọt nước mắt trong văn chương từ xưa đến nay có rất nhiều cung bậc, nó bộc lộ tâm trạng, cảm xúc góp phần làm sâu sắc hơn tính cách của nhân vật. - Giọt nước mắt ấy có khi cụ thể bật lên từ khổ đau hay vui sướng, từ những khát vọng hay nỗi đam mê. - Giọt nước mắt ấy có khi là sự rò rỉ giấu thầm lặng bởi chính nỗi đau khổ, niềm thương cảm ghen ngào của người cầm bút. 2. Chứng minh vấn đề. * Vài nét về tác giả Nguyễn Hồng và tác phẩm "Những ngày thơ ấu" * Hình tượng nước mắt trong đoạn trích "Trong lòng"	8.0
		1.0

	me" vừa mang ý nghĩa thực vừa mang nghĩa biểu tượng. + Hình tượng nước mắt trong đoạn trích mang ý nghĩa thực đó là nỗi niềm, tâm trạng của cậu bé Hồng qua những lần bật khóc. - Lần thứ nhất là những giọt nước mắt của sự đau đớn, tủi hờn. Từ đầu đoạn trích người cô cô tình chăm chọc, miệt thị mỉa mai hình ảnh người mẹ. "Cô tôi vẫn cứ tươi cười kể các chuyện cho tôi nghe". Tình cảnh túng quẫn, hình vẽ gây guộc, rách rưới của mẹ... Sau lời hỏi thứ hai của người cô lòng chủ bé càng thất lại, khóc mắt đã cay cay. Đến lời nói thứ ba thì "nước mắt tôi ròng ròng rớt xuống hai bên mép rồi chan hòa đầm đìa ở cằm và ở cổ" => Khi nhắc đến mẹ, nỗi nhớ trào dâng, nhưng những giọt nước mắt sớm được Hồng kìm nén. Trong cuộc đối thoại với bà cô, từ sâu thẳm trái tim, những giọt nước mắt của bé Hồng là nước mắt của lòng thương và nỗi hận, thương mẹ bao nhiêu lại hận những cô tục đầy đọa mẹ bấy nhiêu. - Lần thứ hai là những giọt nước mắt của hạnh phúc, của mãn nguyện. Gặp lại mẹ, những giọt nước mắt cứ vỡ òa tuôn trào không phải kìm nén trong chùng, không ghen ngạo uất ức. Nước mắt ấy được thoải mái được bật ra thành tiếng nấc, nức nở trong tiếng đồ dành âm áp thân quen của mẹ. Nước mắt tuôn trào từ niềm hạnh phúc, hân hoan, rạo rực trong tình mẫu tử thiêng liêng. => Về đẹp của tâm hồn trẻ thơ. + Hình tượng nước mắt trong đoạn trích mang ý nghĩa biểu tượng. Qua hình tượng giọt nước mắt thể hiện cách nhìn đời, nhìn người bằng tình yêu thương và lòng nhân ái, sự cảm thông và lòng bao dung. +Chương IV được nhà văn đặt tên "Trong lòng mẹ" Nguyễn Hồng đã muốn bắt từ hóa cái khoảnh khắc quý giá được ở trong lòng mẹ mà bé Hồng hằng khao khát.	4.0 3.5 2.0 1.5 1.0 0.5
	3. Đánh giá, tổng hợp: - Ngòi bút tinh tế của Nguyễn Hồng lách sâu vào nội tâm nhân vật, để giọt nước mắt của nhân vật làm hiện lên trong đoạn trích một bức tranh cuộc sống chân thực và cảm động: đầy cay đắng, tủi cực nhưng cũng ngập tràn khao khát yêu	1.0 0.5

	thương, luôn hướng về tình người bao dung ảm áp. Sức hấp dẫn của đoạn trích "Trong lòng mẹ" cũng như văn chương của Nguyên Hồng bắt rễ từ chính những cảm thông. - Hình tượng nước mắt là hình tượng đẹp, có sức chứa lớn về tư tưởng, cảm xúc; góp phần khắc họa nhân vật; thể hiện chủ đề tác phẩm. Nó còn cho ta hiểu sâu hơn tài năng và tâm lòng nặng trĩu nhân tình thế thái, nỗi thương đời của các nhà văn.	
	d. Sáng tạo: Có cách diễn đạt độc đáo, thể hiện suy nghĩ sâu sắc, mới mẻ về vấn đề.	0.5
	e. Chính tả, dùng từ đặt câu: Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp, ngữ nghĩa Tiếng Việt.	0.5

Lưu ý chung:

1. Đây là đáp án mở, thang điểm có thể không quy định chi tiết đối với từng ý nhỏ, chỉ nêu mức điểm của phần nội dung lớn nhất thiết phải có.
2. Khuyến khích những bài viết có sáng tạo nhưng phải có căn cứ xác đáng và lí lẽ thuyết phục.
3. Không cho điểm cao đối với những bài chỉ nêu chung chung, sáo rỗng.
4. Đối với đoạn văn nghị luận xã hội nếu viết dài quá 1,5 trang giấy thi trừ 0.5 điểm. Nếu không có dẫn chứng trừ 0.5 điểm.

5. Học sinh chỉ nên trích dẫn đoạn trích chứ không cho quá 1/3 số điểm.

Mời các bạn xem tiếp tài liệu tại: <https://vndoc.com/tai-lieu-hoc-tap-lop-8>

vndoc